

UDE LIV + LÆRING

=

SJ

V!

Sukker, salt og sne øvelse

Denne øvelse er en kemisk proces med hjælp af naturen og køkkenets hjælp.

Materialer:

3 dåser eller 3 spande. Sukker og salt.

Øvelsen:

Børnene henter sne og fylder alle skåle med sne.

Den voksne skal skabe en hypotese udefra børnenes tanker og undren inden øvelsen starter.

Nu skal børnene hælde salt i den ene skål og sukker i den anden og i den tredje skal der bare være sne i.

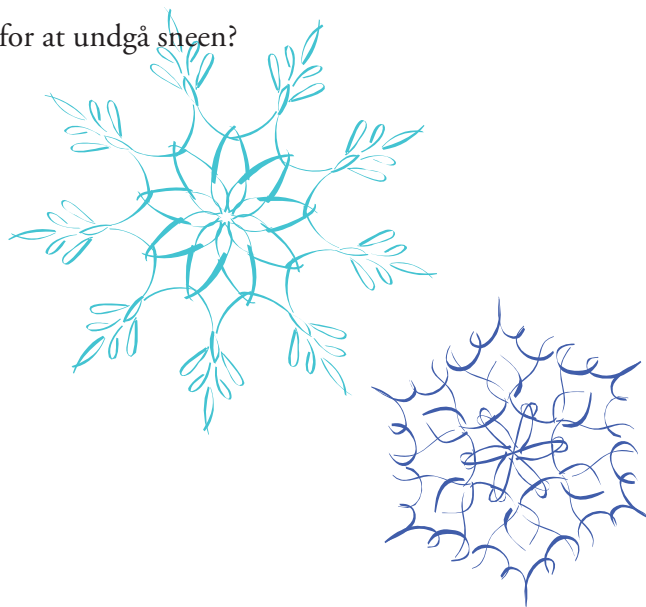

Spørgsmål:

Hvad sker der - oplevelse og læring.

Findes der andre steder hvor man putter salt, for at undgå sneen?

(vejen om vinteren o.s.v)

Sanse øvelse der træner børnene i at beskrive

Denne øvelse hjælper børnene med at sætte ord på og forstå at bruge begreberne.

Materialer:

Alt fra naturens materialer som kan findes på legepladsen, fra Købte lege sager og til det naturen selv byder på.

Øvelsen:

Børnene skal stå i en rundkreds med hænderen bag ryggen.

Den voksne sætter en ting i hånden på børnene, som fortsat skal holde hænderen bag ryggen så barnet ikke kan se tingen visuelt.

Nu skal en af gangen prøve med ord fortælle og beskrive for de andre børn, hvad de har i hænderne, uden at sige navnet på hvad det er.

De andre børn skal gætte sig til det rigtige svar.

Spørgsmål:

Hvordan føles den - er den blød, hård, kold, varm, lang, kort, tyk, tynd o.s.v.?

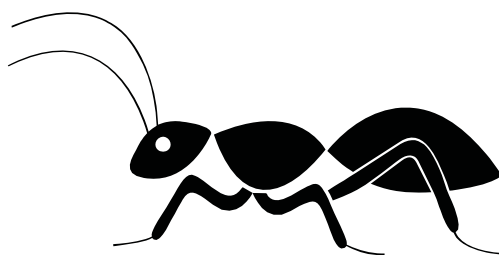
Hvad kan man bruge den til?

Hvilken form har den - er den rund, firkant, trekant eller sekskante?

Er det en ting man kan finde i naturen?

Hvilket materiale er det? (træ, plastik eller metal)

En øvelse der børnene kan få kendskab til myrens levemåde

Materialet:

Krymmel med en farve der er synlig i naturen eks. lysserød.

Øvelsen:

Gå ud og find en myrefamilie, gerne en myretue. Denne øvelse er kanon og tage med når man skal i skoven.

Hæld lidt krymmel ud ved myrefamilien og se hvordan myerne arbejder, måske tage myerne fadt i krymmelt og I kan se hvordan de slæber og bærer det med sig. Udpege en myre og se hvordan den arbejder.

Er det efterår så kan børnene lave sine egen myre af kastanjer med piberenser til fødder.

Spørgsmål til samtalen:

Hvordan lever og boer myrer?

Tal om hvordan de ser ud med tre kroppe og seks ben, og at de er insekter.

Kigge på en myr under forstørrelsesglas.

Lytt til børnene og hør på vad de gerne vil lære omkring myrer.

Kigg og undersøg myer i en tid og se vor i naturen I kan se dem.

Fakta:

Myrer er en insekt som bygger bo og skaber samfund. En del myer bygger gange og huller i jorden under stenene og en del myrer gør det ovenpå jorden ved at samle en masse tørre blade, bark og grannåle (myretue).

De tørre blad og lignende er med til og holde temperaturen god i det lille samfund. I et myre samfund findes der tre forskellige individer, der er kvinder som kaldes droninger, mænd og arbejdere.

Arbejderne er piger der ikke kan få børn. Arbejdernes opgave er at bygge og grave, til at være barnepige til de nye pupper og larver.

En øvelse i og snyde sanserne, at føle koldt og varmt

Denne øvelse giver en sjov oplevelse for børnene og som kan sætte mange tanker igang.

Materiale:

3 skåle store nok til at sætte sine hænder ned i.

Skålene skal fyldes, en med koldt vand, en med lunken vand og en med varmt vand(så varmt så man kan sætte hænderne ned i det).

Øvelsen:

Sæt skålene ved siden af hinanden, med den lunkne i midten.

Sæt den ene hånden i den kolde skål og den anden i den varme skål og hold dem der et stykke tid. Efter en tid så sætter du bægge hænder ned i den lunkne skål. Hvordan føles det?

Spørgsmål:

Hvordan føles det i kroppen når man har hænderne i en skål med varmt vand og en i koldt vand?

Hvordan føles det når man sætter hænderne i det lunkne vand efter man har haft dem i koldt og varmt vand?

Fakta:

Når man sætter hænderne ned i det lunkne vand så føles den hånd der har været ned i det varme vand kold, da den der har været nede i det kolde vand føles varm.

Dette sker fordi den hånd der har været nede i det kolde vand har nået, at vænne sig til den temperatur, så når den hånd så kommer i det lunkne vand så føles dette meget varmere end den ellers er.

Følelsescellerne i huden sender signaler til hjernen om at vandet er varmere. For den anden hånd føles det omvendt.

En øvelse om at forstå hvad vand er:

I denne øvelse skal man udforske en vandpytt.

Materialer:

- En vandpytt.
- 2 dåser eller spande,
- 1 stk. kridt.
- 1 stk. kaffefilter.

Øvelsen:

Kigge på hvordan vandpytten ser ud, tal om den og fyld lidt vand op i en dåse og kigg på det, få børnene til at fortælle hvordan de synes vandet ser ud.

Hæld nu halvdelen af vandet fra dåsen gennem kaffefiltret og til den anden dåse, samtale omkring hvordan dette vand ser ud og hvordan kaffefiltret nu ser ud.

Få børnene til at samligne dåsernes vandt.

Spørgsmål til samtalen:

- Hvordan ser vandpytten ud hvad er dens form?
- En den dyb tror I?
- Ligger det noget på bunden tror I?
- Ligger der noget på overfladen?
- Syntes I det er en stor eller lille vandpytt?
- Hvor stor er en stor vandpytt og hvor lille er en lille vandpytt?
- Hvordan ser vandet ud er det beskidt eller er det rent?
- Hvordan ser kaffefiltret ud efter vandet kom igennem, var der noget der satte sig fast på filtret?

Dette kan man arbejde videre med:

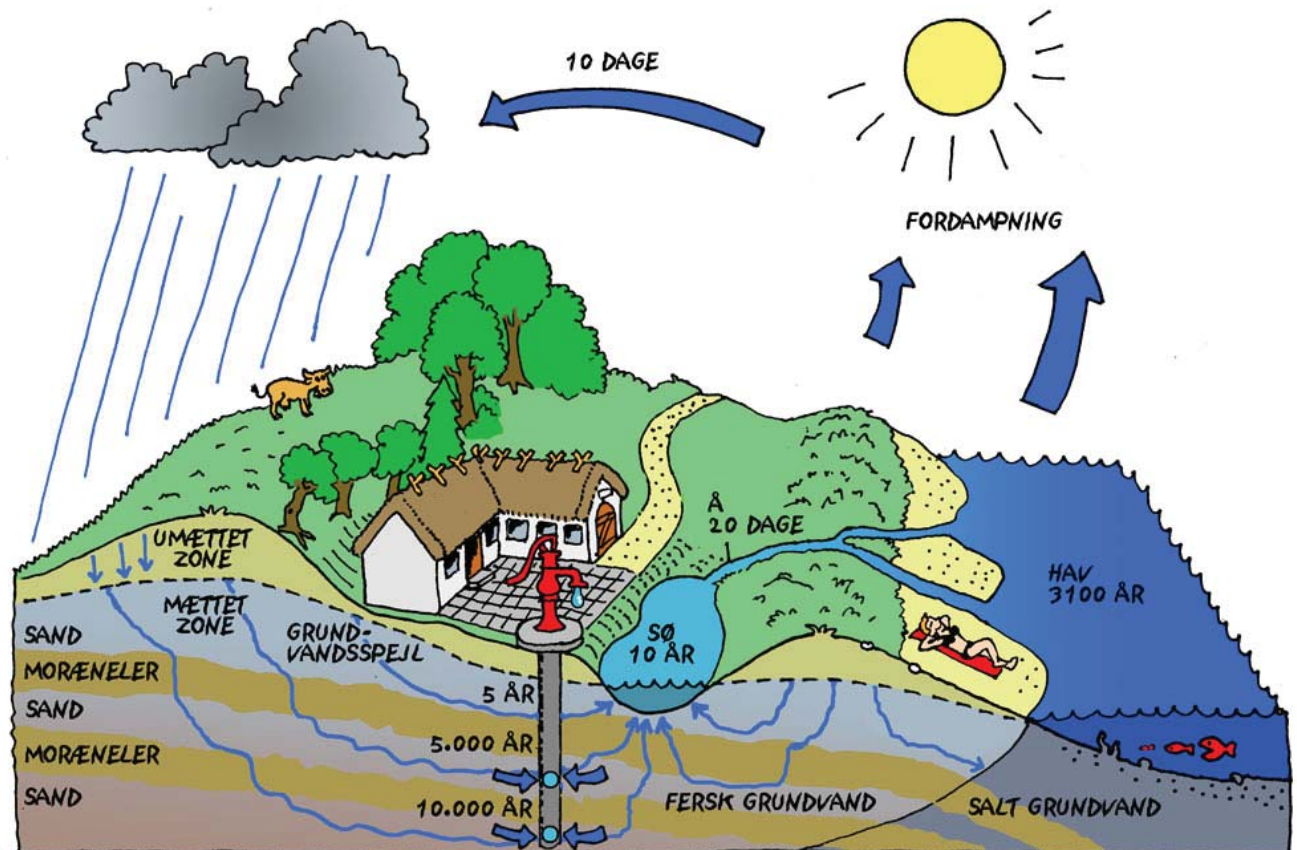
Hvad sker der med vandpytten når solen skinner på den? Hvis der er en vandpyt på asfalten så tegn en rund ring med kridt præcis rundt kanten af vandpytten.

Kig på den igen efter en dag eller to for og se hvad det har sket med den. Hvor er vandet?

Efter har givet børnene mulighed for at undersøge vandpytten tager man en samtale omkring kredsløbet, det vand som fordampes fra vandpytten forsvinder op i skyerne og kommer til at regne ned et andet sted på jorden og måske bliver det til en lille å et sted.

Fakta:

Fordampning er når et emne omvandles til fast eller flydende masse til en gasmasse. Gasen forsvinder op i skyerne og der omvandles den igen til en fast masse som så regner ned igen.

Hvordan man kan lære børn at forstå hvorfor man skal have varmt tøj på om vinter:

Denne øvelse bygger på at påvise for børnene at det gør en forskel med at have tøj på og ikke tøj på!

Materialer:

3 sodavandsflasker i plastik, 2 store og 1 lille som fyldes med varmt vand.

Øvelsen:

Denne øvelse skal laves om efteråret og vinteren. Alle børn ska røre og mærke på flaskerne med varmt vand og fortælle hvordan det føles om det føles rart og varmt.

Fortæl børnen at 2 af flaskerne er børnehave børn og 1 er voksen, vil man kan man lime øjne og mund på flaskerne.

Man fortæller børnene at disse flasker (børn/voksen) skal ud og lege, det ene barn har meget travlt ud og tager ikke så meget tøj på, den voksne for også travlt ud, da barnet ikke må være alene ude så derfor kommer den voksne også ud uden godt med tøj på.

Nr 2 barn kan ikke lige og fryser, men elsker at være ude længe så derfor tager nr 2 barn godt med tøj på.

Her kan en voksen handske bruges som flyverdragt og en børnevante som hue.

Nu sættes alle 3 flasker ud på legepladsen. I den tid som børnene er ude og leger på legepladsen, skal flaskerne stå ude og i jævne mellemrum skal børnene gå over til dem og mærker på flaskerne, om de er varme eller kolde.

Spørgsmål at bruge i samtalen med børnene:

Hvordan føles de forskellige flasker?

Hvilken føles varmest?

Hvilken føles koldest?

Hvordan kan det blive sådan?

Fakta oplysninger fra denne øvelse:

En lille barnekrop taber varmen hurtigere end en stor krop.

Den store flaske har større volumen og derfor tår det længere tid og køle den.

Derfor køles den lille flaske ned hurtigere.

Dette kan mærkes tydeligt.

Den lille flaske med tøj på er isoleret og holderr på varmen længere, præcis som barnet der tår godt med tøj på når den skal ud og lege.

